

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Цубенко В. Л. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)*

Система освіти має забезпечувати формування особистості, яка усвідомлює свою належність до українського народу, європейської цивілізації, орієнтується в реаліях і перспективах соціокультурної динаміки, підготовлена до життя у постійно змінюваному, конкурентному, взаємозалежному світі. Модернізація сучасної освіти неможлива без реформування виховної системи, її спрямування на становлення свідомих громадян і патріотів незалежної України.

Проблема національного виховання студентської молоді є однією з найважливіших, оскільки від її вирішення залежить майбутнє держави. У зв'язку з цим вимоги до національного виховання знайшли відображення в Конституції України, Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Концепції національно-патріотичного виховання молоді, концепції громадського виховання особистості в умовах розвитку української державності та в інших нормативних документах.

Молода людина, яка після закінчення загальноосвітньої школи здобуває професійну освіту у вищому навчальному закладі, обов'язково повинна бути включена в систему виховного впливу на відповідному рівні. Розпочатий у родині, дошкільній установі, у школі процес національного виховання логічно й органічно має бути продовжений у вищій школі.

Національне виховання – це створена впродовж віків самим народом система поглядів, переконань, ідей, ідеалів, традицій, звичаїв, покликаних формувати світоглядну свідомість та ціннісні орієнтації молоді, засвоєння нею соціального досвіду, надбань попередніх поколінь.

Національне виховання студентської молоді ґрунтується на таких принципах: демократичності, гуманізації, єдності навчальної та виховної діяльності, послідовності, системності і наскрізності, диференціації та індивідуалізації виховного процесу, єдності теорії та практики, природовідповідності, пріоритету правової свідомості.

Головною метою національного виховання студентської молоді у вищому навчальному закладі на сучасному етапі розвитку суспільства є передача молодому поколінню соціального досвіду, багатства духовної культури народу, його національної ментальності, своєрідності світогляду і на цій основі формування особистісних рис громадян України, які поєднують у собі

національну свідомість, розвинену духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, трудову, фізичну, екологічну культуру.

Важливу роль у підготовці висококваліфікованих і національно свідомих громадян відіграє формування національної самосвідомості. Національна самосвідомість – це інтегративна якість особистості, якій властиві любов до рідної землі, глибоке знання рідної мови, історії, турбота про розвиток духовної культури рідного народу, творче відродження національних традицій, звичаїв, активна участь у них, повага до своєї нації й інших народів. Національна свідомість є тією системоутворювальною ланкою, від якої залежить не лише глибина і стійкість патріотичних почуттів, поглядів, переконань, а й громадянська позиція, суспільна активність особистості.

Важливу роль у процесі національного виховання студентської молоді в Україні відіграють етнографічні музеї, що виховують любов до рідного краю, народу, мови та культури. Велике значення подібних музеїв під час занять з історії України, історії української культури, української мови. Їх експозиції допомагають викладачеві домогтися необхідної наочності при викладі матеріалу, вони створюють особливу атмосферу, що допомагає його засвоїти.

У 2013 р. на базі кафедри українознавства в Одеській державній академії будівництва та архітектури було відкрито музей етнографії України. Історико-етнографічний музей кафедри українознавства починався з нуля. Під час занять з історії України у бесідах зі студентами проявився інтерес останніх до української культури, культури своїх дідів і прадідів і студенти охоче включилися в пошукову та наукову роботу щодо створення музею. Збираючи експонати, студенти дізнавалися багато нового не лише про предмет, а й про своїх предків, а також про народні традиції і обряди. Музей етнографії України в академії є навчально-виховним центром, місцем зберігання пам'яток історії України. Фонди музею використовуються як база для наукової роботи студентів та співробітників академії.

Таким чином, на сьогодні важливим питанням є забезпечення і вдосконалення системи національного виховання. Вищі навчальні заклади виступають важливою ланкою у вихованні цілеспрямованої, творчої, самостійної особистості з яскраво вираженою національно-громадянською позицією. Вони мають здійснювати підготовку свідомої національної інтелігенції, сприяти оновленню і збагаченню інтелектуального генофонду нації, вихованню її духовної еліти, примножувати культурний потенціал, який забезпечить високу ефективність діяльності майбутніх спеціалістів, ціннісні орієнтації і спосіб життя якої зумовлені потребами часу і суспільним розвитком.